

SECȚIUNEA I
PATRIMONIUL ARTISTIC – VALOARE CULTURALĂ, EDUCAȚIVĂ ȘI ECONOMICĂ PENTRU SOCIETATEA SECOLULUI
AL XXI-LEA

Narațiunea și rolul acesteia în creația lui Alexei Grabco

Lucia Adascaliița,

Institutul Patrimoniului Cultural

În genul caricatural din Republica Moldova Alexei Grabco s-a afirmat ca un caricaturist care, prin foile sale grafice, a ridicat la o nouă cotă valorică dimensiunea artistică și spirituală a desenelor umoristico-satirice. Câmpul său de creație cuprinde scene rupte din societatea timpului în care trăia, precum și rezultatele unor analize fine și critice asupra unor subiecte legate de moravuri, religie, cultură ș.a. Chiar dacă lucrările sale se înscriu în realismul timpului în care se afirmă și caricaturiști precum Iurie Rumeanțev, Nicolae Macarenco, Zenefelder Polingher, Leonid Domnin, plasticianul Alexei Grabco se evidențiază și se dedică compozițiilor ample în care narațiunea joacă un rol de o importanță majoră în reliefaarea aspectului umoristic și filosofic. Implicând narațiunea în realizarea caricaturilor, plasticianul contribuie la amplificarea impactului vizual al mesajului asupra cititorului. Alături de peisajul în care se înscriu multitudinea de personaje, dinamismul elementelor compoziționale și tratările grotești ale figurii umane, detaliile vin să susțină depănarea/perceperea firului narativ. În acest context, se remarcă faptul că expresivitatea mișcărilor, surprinse abil din realitate, reprezintă sonoritatea operei grafice elaborate de Alexei Grabco.

Narațiunea în cazul foilor de grafică satirică, precum „Schimbarea cadrelor” (1959), „S-a început pregătirea de examene” (1959), „Nistrule, pe malul tău...” (1959), „Îi duci la piață și te întorci...” (1960), „Pasagerii care sosesc cu trenul la Comrat...” (1960), se face prezentă și prin prisma mijloacelor non-verbale de expresie: culoarea, linia, forma, factura. Acestea, la rândul lor, reliefează accentele predominante ale subiectelor narative. Totodată, acestea generează joncțiuni ale narațiunii cu satira, umorul și batjocura.